

Архивски број: 08-536/2
Датум: 24-09-2024

По претставката бр. 08 - 536/1 од 25.07.2024 година поднесена од [REDACTED] преку адвокат [REDACTED] против ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Радовиш, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21, став 1, точка 14 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Сл. Весник на РСМ бр. 258/2020) го донесе следниот

ЗАКЛУЧОК за отфрлање на претставка поради ненадлежност

СЕ ОТФРЛА претставката заведена под бр. 08 – 536/1 од 25.07.2024 година, поднесена од [REDACTED] против ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Радовиш заради ненадлежност.

Образложение

На 25.07.2024 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација беше доставена претставка, заведена под бр. 08 – 536/1, поднесена од [REDACTED] преку адвокат [REDACTED] против ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Радовиш.

Поднесената претставка се однесува на работењето на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Радовиш во однос на постапување по предмет на подносителката на претставката како мајка на малолетното дете. Имено, со Решение УП.1 08-817 од 04.09.2023 година, ЦСР Радовиш го одбил барањето на подносителката за одржување на лични односи и непосредни контакти со нејзината малолетна ќерка. Се појаснува дека и покрај тоа што со Решение бр. 10-768/2023 од 08.08.2023 година на Министерството за труд и социјална работа првостепеното решение било поништено, првостепениот орган не постапил согласно напатствијата на второстепената комисија и по протек на речиси една година не доставил одлука до подносителката. Подносителката се сомнева и на антидатирање на датумот на донесување на решението. Во претставката се истакнува дека ЦСР Радовиш со Решението УП. 1 08-817 неосновано го одбил барањето за одржување на лични односи и средби на подносителката со нејзиното дете. Се наведува дека детето во период од три месеци престојува со таткото во Германија, а останатите девет месеци со бабата и дедото во Радовиш, но и покрај тоа барањето на подносителката било одбиено. За подносителката е нејасно зошто е донесена таква одлука и зошто ѝ се оневозможуваат средби со детето, бидејќи решението е оскудно образложено и не содржи битни факти во поткрепа на одлуката. Појаснува дека пред и непосредно по постапката за развод

на бракот помеѓу неа и поранешниот сопруг, тој тендециозно ги оневозможува контактите помеѓу неа и детето, со цел да се изгуби емоционалната врска помеѓу неа како мајка и детето. Стручните лица во ЦСР Радовиш не презеле никакви активности во насока на остварување на редовни контакти помеѓу мајката и детето. Подносителката редовно се обраќала до службата во Радовиш непосредно и преку ЦСР Битола, но не добила никакви информации. Како резултат на таквиот пристап на ЦСР, подносителката практично насилно била одвоена од своето дете, а таткото на детето и неговите родители ја попречуваат и оневозможуваат да остварува средби со детето. Со претставката се тврди дека конкретното решение на ЦСР Радовиш е во спротивност со одредбите од Законот за семејството, кои предвидуваат дека родителското право им припаѓа на родителите поеднакво, односно не треба да постои фаворизација на едниот наспрема другиот родител при одредувањето на начинот на остварување на родителското право.

Подносителката наведува дека во постапувањето на ЦСР Радовиш постои тенденциозност и пристрасност, предодредена со познанства и блиски релации помеѓу вработена во ЦСР и бабата на детето. Според неа тоа е причината поради која ЦСР Радовиш ги прифаќа сите барања на таткото, а воопшто не ги зема предвид барањата на подносителката. Воедно, известува дека ѝ било посочено дека нејзиното мислење не е релевантно, а ниту мислењето и желбите на детето, поради што подносителката се сомнева дека ЦСР Радовиш не постапува во најдобар интерес на детето. Во прилог на тоа е фактот што и покрај двајца родители, ЦСР Радовиш дозволува детето да го одгледуваат бабата и дедото и не презима ништо во врска со таквото сознание. Врз основа на наведеното се потенцира незаконито, пристрасно и тенденциозно постапување на органот, спротивно на интересите на детето и мајката, кое резултира со повреда на родителските права на мајката, правата на детето и нарушување на биолошката врска помеѓу мајката и детето преку нивно одделување. Врз основа на тоа подносителката бара формирање на независна комисија од стручни лица од Министерството за труд и социјална политика и Центарот за социјална работа заради преиспитување на постапувањето на ЦСР Радовиш и непристрасно ќе одлучи во најдобар интерес на детето. Воедно се предлага Комисијата за спречување и заштита од дискриминација да поведе соодветни кривични и прекршочни постапки против службениците кои непрофесионално постапувале по конкретниот предмет.

По разгледувањето на претставката, констатираме дека адресираниот проблем не спаѓа во рамки на законските надлежности на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, предвидени во член 21 од Законот за спречување и заштита од дискриминација. Првично, Комисијата не е надлежна да навлегува и постапува по семејни, родителски и брачни односи помеѓу брачните другари. Надвор од експертизата на Комисијата е да одлучува за родителските и детските права, старателството или кој е најдобриот интерес на детето. Воедно, надвор од предвидените надлежности со Законот за спречување и заштита од дискриминација е оценка на работата на центрите за социјална работа. Во

конкретниот случај не постојат индикации за дискриминација и оттука Комисијата нема мандат да навлегува во поединечното работење на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Радовиш. Согласно законски утврдените надлежности, Министерството за социјална политика, демографија и млади врши работи што се однесуваат на правните односи во бракот и семејството и заштита на децата и малолетните лица. Во однос на наводите за пристрасно и незаконско постапување на ЦСР Радовиш и донесување на акти без целосно утврдување на фактичката состојба, односно необразложени акти, подносителката има можност да се обрати до Народниот правобранител, кој обезбедува заштита на граѓаните при повреди во постапките за поставување старател, одлжување, несоодветно однесување и непостапување по барања доставени до центрите за социјална работа, погрешни и неаргументирано донесени решенија со кои се утврдува начинот на остварувањето и вршењето на родителските права и обврски на брачни другари и постапките за старателство и надзор над вршењето на родителското право.

Законската дефиниција за дискриминација е предвидена со член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, според која: „Дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа¹, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други...“

Имајќи предвид дека во конкретниот случај е опфатен проблем кој не се однесува на барање на заштита на права врз основа на дискриминаторска основа, односно барање за заштита од дискриминација, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот и ја отфрли претставката поради ненадлежност.

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател на Комисијата
Игор Јадровски

Доставено до:

¹ раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.